

● مهرداد توده روستا
نادر تقی زاده
و یوسف هاشمی نبی

بررسی اثربخشی طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها در شهرستان دماوند

۱- مقدمه

هر چند که بسیج را از نظر لغوی آمادگی، سازماندهی جنگ، آماده‌سازی نیروی نظامی، قصد، اراده و عزم، تغییرکردن و سامان‌دادن تعریف کرده‌اند اما به نظر می‌رسد که این واژه‌ها نمی‌توانند مفهوم بسیج را به طور کامل نشان دهند. بسیج واژه‌ای پیچیده می‌باشد و دارای بار ارزشی و کاربردهای مختلفی است که با انبوهی از واژگان که در بیشتر حالات به شکل نادرست استفاده می‌شوند به کار می‌رود. بعد از انقلاب به دلیل موقعیت‌های ویژه در کشور بار ارزشی بسیج بیشتر شده است و سعی شده تا به جای تعریف این واژه، این واژه به صورت ارزشی توصیف یا تکریم شود.

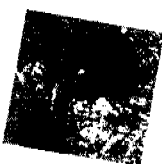
بسیج را می‌توان مشارکت همه‌جانبه (نه بهره‌مندی) اقشار مردم به شکل داوطلبانه، اداری (نه توده‌وار) و دارای نظام ارزشی جهت تحقق در سطوح کلان دولتی و غیر دولتی دانست. بسیج فقط یک ارگان صرفاً دولتی نیست بلکه غیر

به منظور عمران و آبادانی روستاهای کشور از طریق نیروهای جوان و نیز استمرار روحیه بسیجی و انقلابی در بین جوانان و غنی‌سازی اوقات فراغت آنها در سال ۱۳۷۹ رهبر معظم انقلاب اسلامی رهنمودهایی را در خصوص مشارکت جوانان در سازندگی و عمران مناطق محروم، به ویژه مناطق روستایی و عشایری و آشناسیدن جوانان با فعالیتهای سازندگی و تقویت ارزشهای بسیجی در بین جوانان ایراد نمودند. به منظور تحقق بخشیدن به رهنمودهای مقام معظم رهبری توافقی بین وزارت جهاد کشاورزی (جهاد سازندگی سابق) و نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تنظیم گردید و طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها در شکل ملی در استانهای مختلف کشور به اجرا گذاشته شد و جوانان در زمینه‌های منابع طبیعی، آبخیزداری، عمران و صنایع روستایی، دام و دامپزشکی، شیلات و آبزیان، ترویج، آموزش و مشارکت، بهداشت و درمان، حوادث غیر مترقبه و سایر فعالیتها در قالب این طرح شروع به فعالیت نمودند. حال که چند سالی از اجرای این طرح می‌گذرد ارزیابی از چگونگی اجرای آن و میزان توفیق آن ضروری به نظر می‌رسد. با انجام این تحقیق نقاط ضعف و قوت طرح مشخص می‌شود و راه برای بهبود اجرای طرح هموار می‌گردد. این مطالعه براساس همین موضوع سعی دارد تا میزان اثربخشی طرح بسیج جوانان در شهرستان دماوند استان تهران را در سال ۱۳۸۲ ارزیابی کند و میزان توفیق و یا ناکامی آن را از دیدگاه مسئولین طرح و جوانانی که در این طرح فعالیت می‌کنند را مورد سنجش قرار دهد.

شهرستان دماوند در شرق استان تهران قرار دارد. این شهرستان دارای دو بخش رودهن و مرکزی می‌باشد. بخش رودهن دارای دو دهستان ابعلی و مهرآباد و یک نقطه شهری رودهن می‌باشد. بخش مرکزی هم دارای سه دهستان نارود، جمع‌آبرود و سه نقطه شهری دماوند، کیلان و آبسرد می‌باشد.

۲- معرفی طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها

بسیج را می‌توان مشارکت همه‌جانبه
(نه بهره‌مندی) اقشار مردم به شکل
داوطلبانه، اداری (نه توده‌وار) و دارای
نظام ارزشی جهت تحقق در سطوح کلان

دولتی و غیر دولتی دانست. بسیج فقط یک ارگان
صرفاً دولتی نیست بلکه غیر دولتی هم می‌باشد،
همچنین بسیج نوعی نظام مشارکتی است و استثمار
گروه یا گروه‌های خاصی در آن مطرح نیست.

دولتی هم می‌باشد، همچنین بسیج نوعی نظام مشارکتی است و استعمار گروه با گروه‌های خاصی در آن مطرح نیست. از سوی دیگر در بسیج فرد دارای اراده عمل می‌باشد و با آگاهی کامل وارد میدان می‌شود چون مشارکت واقعی است. بسیج مشارکت‌های فردی یا همسویی جهان‌بینی و ایدئولوژی سطوح خود با محوریت تعیین شده، جهت نیل به اهداف در سطوح کلان قضیه می‌باشد. بسیج یک فرآیند گسسته و مقطعی نبوده بلکه پدیده‌ای تکاملی است که در هر زمانی خود را به شکل خاصی نشان می‌دهد، همچنین بسیج فرآیندی خشونت‌طلب نبوده بلکه به علت داشتن نظام ارزشی خاص از قابلیت بسط، گسترش، انقباض و انبساط، گشایش و تمرکز، تثبیت و تعدیل خاص برای خود برخوردار است.

میزان مشارکت مردم در فعالیت‌های سازندگی به عنوان شاخص‌های اساسی توسعه اقتصادی و سیاسی کشور مطرح می‌باشد. علاوه بر این سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی همه‌جانبه در زمینه استفاده بهینه از نیروی انسانی فعال به منظور افزایش توانمندی و بهره‌وری از آنها کاملاً ضروری به نظر می‌رسد.

در این راستا و به منظور تحقق رهنمودهای مقام معظم رهبری در خصوص مشارکت جوانان در سازندگی کشور و رسیدگی به مناطق محروم، به ویژه مناطق روستایی و عشایری و عمران و آبادانی آنها و آشناسدن جوانان با فعالیت‌های سازندگی، توافقاتنامه‌ای بین وزارت جهاد کشاورزی (جهاد سازندگی سابق) و نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تنظیم می‌گردد و هر یک از طرفین تعهداتی را بر عهده می‌گیرند.

بر طبق توافق طرفین فعالیت‌های طرح بسیج شامل منابع طبیعی، آبخیزداری، عمران و صنایع روستایی، دام و دامپزشکی، شیلات و آبریزان، ترویج، آموزش و مشارکت، بهداشت و درمان، حوادث غیرمترقبه و سایر فعالیت‌های مورد توافق بین جهاد و نیروی مقاومت بسیج که امکان اجرای آن در روستاها وجود دارد می‌باشد.

البته با ادغام وزارتخانه‌های جهاد سازندگی و کشاورزی و تشکیل وزارت جهاد کشاورزی فعالیت‌های کشاورزی نیز در حوزه عمل این طرح قرار گرفته‌اند.

۳- بررسی وضعیت طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها

در سال ۱۳۷۹، جمعاً دو میلیون نفر روز از جوانان ۱۵-۲۹ سال در بخش‌های یازده‌گانه طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها در ۲۸ استان به کار گرفته شد که از این بین استان‌های اصفهان با ۱۵۲۶۱۲، تهران ۱۳۵۴۸۳، فارس ۱۲۲۶۷۲ و سیستان و بلوچستان ۱۲۱۶۶۰ نفر - روز بیشترین و هرمزگان با ۱۵۶۶۰، اردبیل ۲۵۱۹۰، یزد ۳۶۴۸۰ نفر - روز کمترین تخصیص نیرو را داشته‌اند. البته این امار با توجه به میزان جمعیت استان، وسعت، تعداد جوانان، زمینه‌های همکاری و غیره باید تعریف شود و تنها توجه به امار نفر- روز بدون در نظر گرفتن موارد فوق‌الذکر صحیح نمی‌باشد.

تحقیقی نیز توسط مقدس فریمانی و همکاران در سال ۱۳۸۱ درباره اثربخشی طرح بسیج جوانان در سازندگی استان تهران صورت پذیرفت. این تحقیق با روش پیمایشی اجرا گردید و پاسخگویان آن شامل مسئولان ذیربط و دست‌اندرکاران در طرح و نیز جوانان شرکت‌کننده در طرح بودند. در این تحقیق نتایج زیر به دست آمد. از نظر مسئولان ذیربط و دست‌اندرکاران در طرح، طرح بسیج جوانان در سازندگی استان تهران در نیل به اهدافی که جوانان به عنوان هدف بودند نسبت به اهدافی که اجرای طرح‌ها و فعالیت‌های عمرانی و زیربنایی را مدنظر داشتند موفق‌تر بوده است و چون هدف اصلی طرح جوانان بوده‌اند، بنابراین از نظر مسئولان طرح به اهداف اصلی خود رسیده است.

همچنین جوانان بالاترین امتیازات را به سوالات گرایش‌سنجی مثبت و پایین‌ترین امتیازات را به سوالات گرایش‌سنجی منفی داده‌اند که این امر موفقیت نسبی طرح را از دیدگاه آنها نشان می‌دهد. همچنین جوانان پاسخگو از حمایت‌های

در سال ۱۳۷۹، جمعاً دو میلیون نفر روز از جوانان ۱۵-۲۹ سال در بخش‌های یازده‌گانه طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها در ۲۸ استان به کار

گرفته شد که از این بین استان‌های اصفهان با ۱۵۲۶۱۲، تهران ۱۳۵۴۸۳، فارس ۱۲۲۶۷۲ و سیستان و بلوچستان ۱۲۱۶۶۰ نفر - روز بیشترین و هرمزگان با ۱۵۶۶۰، اردبیل ۲۵۱۹۰، یزد ۳۶۴۸۰ نفر - روز کمترین تخصیص نیرو را داشته‌اند.

مالی و روحی مسئولان و دست‌اندرکاران، رضایت نسبی پایین داشته‌اند. به طور کلی بیش از نیمی از پاسخگویان (جوانان و مسئولان) اثربخشی طرح را در نیل به اهداف آن در حد خوب تا بسیار خوب ارزیابی نموده‌اند.

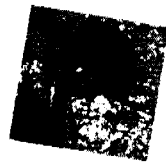
۴- بررسی اثربخشی طرح بسیج جوانان در سازندگی روستاها در شهرستان دماوند

داده‌های این تحقیق به روش نمونه‌گیری و مصاحبه حضوری با شرکت‌کنندگان در طرح بسیج جوانان در سازندگی شهرستان دماوند و نیز مسئولان این طرح در این شهرستان جمع‌آوری گردید که جزئیات آن در این قسمت ارائه می‌شود. برای آزمون پایایی پرسشنامه‌های طرح از مقیاس آلفا استفاده گردید که مقدار آن برای پرسشنامه‌های شرکت‌کنندگان در طرح برابر ۰/۸۱۹ و برای پرسشنامه‌های مسئولین طرح برابر ۰/۸۰۵ می‌باشد که به نظر می‌رسد مقدار قابل قبولی باشد.

۴-۱- بررسی نظرات مسئولین ذیربط طرح

تعداد مسئولین و دست‌اندرکاران طرح بسیج جوانان در سازندگی در شهرستان دماوند فقط هشت نفر می‌باشد، هر چند که تعداد پاسخگویان این قسمت بسیار کم می‌باشد و شاید این تعداد نتواند به خوبی جواب‌های مورد نظر ما را تأمین کنند ولی چون تمامی افراد ذیربط در این طرح مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند با جمع‌بندی نظرات آنها می‌توان به نتایج قابل قبولی دست یافت. تمامی هشت نفر پاسخگوی مسئول این طرح مذکور می‌باشند. میانگین سن پاسخگویان ۴۲/۶۷ سال می‌باشد و انحراف معیار آن ۷/۶۶ سال می‌باشد. همچنین حداکثر سن پاسخگویان ۴۹ سال و حداقل آن ۲۸ سال می‌باشد.

سطح تحصیلات ۴۹/۹ درصد آنها دیپلم و ۵۷/۱ درصد هم بالاتر از دیپلم می‌باشد. کمترین سابقه کار در جهاد کشاورزی ۱۸ سال و بیشترین ۲۶ سال می‌باشد. همچنین میانگین سابقه کار آنها ۲۳/۶۷ سال و انحراف معیار ۳/۰۱ سال

پروژه آبخیزداری از دیدگاه مسئولین پاسخگو بیشترین مقدار موفقیت را داشته است در حالیکه پروژه های منابع طبیعی و ترویج و مشارکت در رده دوم قرار دارند. پروژه های شبلات، آموزش و تحقیقات و حوادث غیر مترقبه در آخرین رده و پایین تر از حد متوسط قرار دارند.

سیجی و انقلابی در بین جوانان شرکت کننده در طرح، کاهش هزینه های عمرانی و زیربنایی، زمینه سازی جهت اشتغال برای جوانان قرار دارد. اهدافی چون ایجاد درآمد برای جوانان و ایجاد ارتباط بین فراگرفته های دوران تحصیل با فعالیت انجام شده در درجه بعدی قرار دارد و کمترین حد موفقیت مربوط به ارتقاء سطح علمی و فنی جوانان می باشد. از جمع بندی مطالب بیان شده به نظر می رسد که اهدافی که در آنها وضعیت فعلی جوانان به عنوان هدف قرار داده شده اند نسبت به اهدافی که در آنها برنامه ریزی آتی برای جوانان مدنظر قرار دارند از موفقیت بیشتری برخوردار بوده اند. گزینه آخر جدول مربوط به میزان نیل طرح بسیج جوانان به اهداف کلی آن می باشد. همان طور که ملاحظه می شود جواب هیچ کم و متوسط نداریم در حالی که ۷ نفر از پاسخگویان (۸۷/۵ درصد) جواب زیاد و یک نفر (۱۲/۵ درصد) جواب خیلی زیاد داده اند و میانگین طیف لیکرت برای آن ۴/۱۲ می باشد و به نظر می رسد که از دیدگاه مسئولین پاسخگو، طرح در حد بالایی موفق بوده است.

برای انجام موفقیت آمیز یک طرح لازم است تا مراحل اجرایی آن درست انجام شود چرا که هر چه مراحل اجرایی طرحی بهتر انجام پذیرد احتمال موفقیت آن هم بالاتر می رود. از آنجایی که طرح بسیج جوانان در سازندگی طرحی مشترک بین جهاد کشاورزی و نیروی مقاومت بسیج می باشد و دارای کارهای اجرایی زیادی است که نیاز به ساماندهی دقیقی دارد. از این رو ارزیابی مراحل اجرایی آن هم لازم به نظر می رسد.

برای ارزیابی مراحل اجرایی در این تحقیق ما از سیزده گزینه استفاده کردیم که شرح آنها به همراه پاسخ مسئولین ذیربط در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول ۲ نشان می دهد که در بین گزینه های جدول هماهنگی بین جهاد و نیروی بسیج میزان موفقیت از همه بیشتر می باشد و بدیهی است که هر چه هماهنگی بین این دو نهاد بیشتر باشد میزان موفقیت طرح هم بالاتر می رود. همکاری جوانان با روستائیان (به عنوان استفاده کنندگان از طرح) در درجه دوم موفقیت قرار دارد. نحوه انجام پروژه ها و رعایت اصول فنی در اجرای پروژه ها از سوی مسئولین در رده بعدی قرار دارند. میزان موفقیت آموزش های اولیه و توجیهی از دیدگاه مسئولان پاسخگو بعد از آن قرار می گیرد. گزینه های اطلاع رسانی و تبلیغات، تأمین به موقع امکانات

می باشد. از دیدگاه آنها میزان آشناییشان از طرح بسیج در حد زیادی می باشد. برای ارزیابی میزان موفقیت طرح بسیج جوانان در نیل به اهداف آن از دیدگاه مسئولین پاسخگو از اهداف دوازده گانه ای استفاده شده است که فهرست آنها در جدول ۱ آمده است. همچنین در آخر این اهداف ارزیابی کلی پاسخگویان نیز نسبت به نیل این طرح به اهداف کلی آمده است.

توضیح این که در این جدول نیز از طیف لیکرت استفاده شده است. به این ترتیب که عدد ۱ به گزینه بسیار کم، عدد ۲ به گزینه کم، عدد ۳ به گزینه متوسط، عدد ۴ به گزینه زیاد و عدد ۵ به گزینه بسیار زیاد داده شده است.

همان طور که جدول شماره ۱ نشان می دهد در بین اهداف عنوان شده غنی سازی اوقات فراغت بالاترین میزان موفقیت را داشته است و بعد از آن گسترش فرهنگ منابع طبیعی در بین جوانان و آشنایی جوانان با فعالیت های کشاورزی و محیط های روستایی قرار دارند و بعد از آنها ایجاد محیطی سالم و نشاط آور برای جوانان قرار دارد و بعد از آن ایجاد محیط آموزشی برای جوانان و پرورش روحیه تعاون، همکاری و کار گروهی در بین جوانان قرار دارد. این اهداف بالاترین میزان موفقیت را از دیدگاه مسئولین پاسخگو داشته اند. بعد از این اهداف، اهداف دیگری نظیر استمرار روحیه

جدول ۱- توزیع فراوانی نظرات مسئولین پاسخگو بر حسب میزان میزان موفقیت طرح در نیل به اهداف آن

انحراف استاندارد	میانگین	خیلی زیاد		زیاد		متوسط		کم		بسیار کم		اهداف
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۰/۶۴	۳/۸۷	۱۲/۵	۱	۶۲/۵	۵	۲۵	۲	-	-	-	-	ستمرار روحیه بسیجی و انقلابی در بین جوانان شرکت کننده در طرح
۰/۶۴	۲/۸۷	-	-	۱۲/۵	۱	۶۲/۵	۵	۲۵	۲	-	-	رتقاء سطح علمی و فنی
۰/۷۶	۴/۰۰	۲۵	۲	۵۰	۴	۲۵	۲	-	-	-	-	پرورش روحیه تعاون، همکاری و کار گروهی در بین جوانان
۰/۵۳	۳/۵۷	-	-	۵۷/۱	۴	۴۲/۹	۳	-	-	-	-	مینه سازی برای ایجاد اشتغال برای جوانان
۰/۵۳	۴/۵	۵۰	۴	۵۰	۴	-	-	-	-	-	-	فنی سازی اوقات فراغت جوانان
۰/۴۶	۴/۲۵	۲۵	۲	۷۵	۶	-	-	-	-	-	-	گسترش فرهنگ منابع طبیعی در بین جوانان
۰/۳۵	۴/۱۲	۱۲/۵	۱	۸۷/۵	۷	-	-	-	-	-	-	ایجاد محیطی سالم و نشاط آور برای جوانان
۰/۵۳	۳/۵۰	-	-	۵۰	۴	۵۰	۴	-	-	-	-	بجاد ارتباط بین فراگرفته های دوران تحصیل یا فعالیت های انجام شده
۰/۹۳	۳/۵۰	۱۲/۵	۱	۳۷/۵	۳	۳۷/۵	۳	۱۲/۵	۱	-	-	بجاد درآمد برای جوانان
۰/۷۱	۴/۲۵	۳۷/۵	۳	۵۰	۴	۱۲/۵	۱	-	-	-	-	شنایی جوانان با فعالیت های کشاورزی و محیط های روستایی
۱/۰۳	۳/۷۵	۲۵	۲	۳۷/۵	۳	۲۵	۲	۱۲/۵	۱	-	-	نااهش هزینه های طرح های عمرانی و زیربنایی
۰/۵۸	۴/۰۰	۱۴/۳	۱	۷۱/۴	۵	۱۴/۳	۱	-	-	-	-	بجاد محیط آموزشی برای جوانان
۰/۳۵	۴/۱۲	۱۲/۵	۱	۸۷/۵	۷	-	-	-	-	-	-	میزان نیل طرح بسیج جوانان به اهداف کلی آن

منبع: محاسبه شده از داده های تحقیق

جدول ۲- توزیع فراوانی نظرات مسئولین پاسخگو بر حسب میزان موفقیت طرح در مراحل اجرایی آن

انحراف استاندارد	میانگین	خیلی زیاد		زیاد		متوسط		کم		بسیار کم		اهداف
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۰/۵۲	۲/۶۲	—	—	۶۲/۵	۵	۳۷/۵	۳	—	—	—	—	اطلاع رسانی و تبلیغات
۱/۰۷	۲/۵۰	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	۱۲/۵	۱	۲۵	۲	—	—	نبت نام و جذب جوانان
۰/۷۹	۳/۴۳	—	—	۵۷/۱	۴	۲۸/۶	۲	۱۴/۳	۱	—	—	سازماندهی اولیه
۰/۹۹	۳/۸۷	۳۷/۵	۳	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	—	—	—	—	آموزش های اولیه و توجهی
۱/۰۶	۳/۶۲	۱۲/۵	۱	۶۲/۵	۵	—	—	۲۵	۲	—	—	آمین به موقع امکانات و تسهیلات لازم
۱/۱۱	۲/۲۹	—	—	۵۰	۴	۲۵	۲	—	—	۱۲/۵	۱	موزش های فنی
۰/۵۳	۲/۰۰	۱۲/۵	۱	۷۵	۶	۱۲/۵	۱	—	—	—	—	حوزه انجام پروژه ها
۰/۰۰	۴/۰۰	—	—	۱۰۰	۸	—	—	—	—	—	—	عبایت اصول فنی در اجرای پروژه ها از دیدگاه مسئولین
۱/۰۶	۲/۳۷	۱۲/۵	۱	۳۷/۵	۳	۲۵	۲	۲۵	۲	—	—	تخصیص اعتبارات پیش بینی شده
۰/۷۴	۲/۶۲	—	—	۷۵	۶	۱۲/۵	۱	۱۲/۵	۱	—	—	آمین نیروی کار براساس تخصص
۰/۵۲	۲/۶۲	—	—	۶۲/۵	۵	۳۷/۵	۳	—	—	—	—	مان انجام عملیات پروژه ها
۰/۵۲	۴/۶۲	۶۲/۵	۵	۳۷/۵	۳	—	—	—	—	—	—	نماهنگی بین جهاد و نیروی مقاومت بسیج
۰/۷۴	۲/۳۷	۵۰	۴	۳۷/۵	۳	۱۲/۵	۱	—	—	—	—	همکاری جوانان با روستائیان

منبع: محاسبه شده از داده های تحقیق

برای انجام موفقیت آمیز یک طرح لازم است تا مراحل اجرایی آن درست انجام شود چرا که هر چه مراحل اجرایی طرحی بهتر انجام پذیرد احتمال موفقیت آن هم بالاتر می رود.

دیدگاه مسئولین پاسخگو چندان زیاد نیست و حتی چهار مورد از آنها از حد متوسط هم پایین تر است. البته باید در نظر داشت که در این جدول پروژه ها از ابعاد اجرایی مدنظر پاسخگویان بوده اند.

از جمع بندی مطالب فوق چنین به نظر می رسد که از دیدگاه مسئولین پاسخگوی طرح بسیج جوانان در شهرستان دماوند این طرح اهدافی را که جوانان را مورد توجه قرار داده است نسبت به اهدافی که اجرای طرح های عمرانی (پروژه های طرح) را مدنظر داشته است از درجه تحقق و موفقیت بیشتری برخوردار بوده است. مقدس فریمانی و همکاران نیز در بررسی اثربخشی طرح بسیج جوانان در سازندگی استان تهران به نتایج مشابهی رسیده اند.

ادامه دارد

و تسهیلات لازم، تأمین نیروی کار براساس تخصص، زمان انجام پروژه ها در درجه بعد قرار داند در حالیکه گزینه های ثبت نام و جذب جوانان، سازماندهی اولیه، تخصیص اعتبارات پیش بینی شده و آموزش های فنی در رده های آخر قرار گرفته اند. به هر حال میزان موفقیت تمام گزینه ها از حد متوسط بالاتر است و به نظر می رسد که با کمی کوشش و جدیت در کار می توان میزان موفقیت عملکرد مراحل اجرایی را بالاتر برد.

جدول شماره ۳ توزیع فراوانی نظرات مسئولین پاسخگو بر حسب میزان موفقیت هر یک از پروژه های طرح را نشان می دهد. همان طوری که از جدول ۳ مشاهده می شود پروژه آبخیزداری از دیدگاه مسئولین پاسخگو بیشترین مقدار موفقیت را داشته است در حالیکه پروژه های منابع طبیعی و ترویج و مشارکت در رده دوم قرار دارند. پروژه های شیلات، آموزش و تحقیقات و حوادث غیر مترقبه در آخرین رده و پایین تر از حد متوسط قرار دارند. به طور کلی به نظر می رسد که میزان موفقیت هر یک از پروژه های طرح از

جدول ۳- توزیع فراوانی نظرات مسئولین پاسخگو در مورد موفقیت پروژه های طرح

انحراف استاندارد	میانگین	خیلی زیاد		زیاد		متوسط		کم		اجرا شده یا بدون پاسخ		پروژه ها
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۰/۹۰	۳/۸۶	۲۵	۲	۲۵	۲	۳۷/۵	۳	—	—	۱۲/۵	۱	منابع طبیعی
۰/۶۳	۴/۰۰	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	۱۲/۵	۱	—	—	۲۵	۲	آبخیزداری
۰/۴۵	۳/۲۰	—	—	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	—	—	۳۷/۵	۳	نامرزشکی و صنایع روستایی
۰/۵۵	۲/۴۰	—	—	—	—	۲۵	۲	۳۷/۵	۳	۳۷/۵	۳	شیلات
۰/۴۵	۲/۲۰	—	—	—	—	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	۳۷/۵	۳	آموزش و تحقیقات
۰/۴۵	۳/۲۰	—	—	۱۲/۵	۱	۵۰	۴	—	—	۳۷/۵	۳	مور عشایری
۰/۴۵	۳/۸۰	—	—	۵۰	۴	۱۲/۵	۱	—	—	۳۷/۵	۳	ترویج و مشارکت
۰/۰۰	۲/۰۰	—	—	—	—	—	—	۵۰	۴	۵۰	۴	حوادث غیرمترقبه
۰/۵۵	۳/۴۰	—	—	۲۵	۲	۳۷/۵	۳	—	—	۳۷/۵	۳	زراعت و باغبانی
۰/۱۴۱	۳/۰۰	—	—	۱۲/۵	۱	—	—	۱۲/۵	۱	۷۵	۶	سایر امور

منبع: محاسبه شده از داده های تحقیق